

מדריך הוראות ניכוי מס תשומות, עבור רכב ואופנוע (רכישה או יבוא)

מדריך זה נועד לספק לכם מידע על ניכוי מס תשומות. ביו השאר, תוכלו להבין מי זכאי לניכוי, מתי חל איסור על ניכוי מס ומהם החריגים, כך תוכלו ללמוד על ניכוי המס ברכישה או ביבוא של רכב או אופנוע.

- מי זכאי לניכוי מס תשומות**
- מהו רכב פרטי**
- איסור ניכוי מס תשומות**
- חריגים לאיסור ניכוי מס תשומות**
- נסיעה ברכב פרטי – ג'יפ**
- עסקאות ליסינג**
- רכב בשימוש שלא לצורכי עסק**
- ניכוי מס תשומות עבור רכישה או יבוא של אופנוע**

1. מי זכאי לניכוי מס תשומות

לפי סעיף 38(א) לחוק מס ערך מוסף התשל"ו - 1975, עוסקים כהגדרתם בסעיף 1 לחוק (מי שמוכרים נכס או נותנים שירות במהלך עסקיהם, ובלבד שאינם מלכ"ר או מוסד כספי, וכן מי שעושים עסקת אקראי), זכאים לנכות מהמס שהם חייבים בו, את מס התשומות במקרים הבאים:

- המס הכלול בחשבונית מס שהוצאה להם.
- המס ברשימון יבוא שהוצא על שמם כבעלי הטובין (הסחורות).

כל זאת, אם מתקיימים יתר התנאים הבאים הקבועים בחוק:

- חשבונית מס הוצאה לפי סעיף 47 לחוק ומתקיימים לגביה הכללים שבסעיף 9א' להוראות תקנות מס ערך מוסף (ניהול פנקסי חשבונות), התשל"ו - 1976.
- המס ששולם הוא מס תשומות כהגדרתו בסעיף 1 לחוק; התשומה היא לשימוש בעסק או לצרכיו.
- התשומה משמשת לעסקה החייבת במס, כפי שמצוין בסעיף 41 לחוק.

עם זאת, תקנה 14(א) לתקנות מס ערך מוסף, התשל"ו - 1976 שנקבעה לפי סעיף 1(1)44 לחוק, אוסרת על העוסקים לנכות את מס התשומות עבור רכישה או יבוא של "רכב פרטי", גם אם הרכב משמש או נועד לשמש את העוסקים אך ורק לצורכי העסקאות לשימוש בעסק.

2. מהו רכב פרטי

רכב פרטי מוגדר בתקנה 1(1)1(ב) לתקנות **מס ערך מוסף, התשל"ו – 1976**:

"לעניין תקנה זו ותקנות 2 ו-14 - "רכב פרטי" - רכב נוסעים פרטי, רכב פרטי דו-שימושי, רכב מסחרי אחד ורכב מסחרי בלתי אחד כמשמעותם בתקנות התעבורה, התשכ"א-1961, ובלבד שמשקלו הכולל המותר של רכב מסחרי, כאמור, אינו עולה על 3,500 קילוגרם וכן רכב המפורט בתוספת הרביעית, דומה לו במהותו או זהה לו, אך למעט ג'יפ המועסק דרך קבע בתנאי שדה או בחצרי העסק או המפעל".

3. איסור ניכוי מס תשומות

על פי תקנה 14(א) לתקנות, לא יתאפשר ניכוי מס תשומות עבור רכישה (כולל יבוא והשכרה) של רכב מסחרי שמשקלו אינו עולה על 3,500 קילוגרם, כולל טנדרים, רכב מסחרי אחד, מסחריות קלות, זואנים ואחרים.

כלומר, כל רכב שיימסר לקונים, אין לנכות מס התשומות בשל הרכישה, אלא במקרים החריגים המפורטים בתקנה 14 (ב) לתקנות.

4. חריגים לאיסור ניכוי מס תשומות

תקנה 14 (ב)2) לתקנות קובעת חריגים לאיסור ניכוי מס תשומות, ומפרטת מקרים בהם מותר ניכוי מס התשומות בשל הרכישה:
רכישת רכב בידי עוסקים שעסקם במכירת רכבים - (תקנה 14(ב)2)(א))

בידי עוסק אחר אם הרכב משמש אך ורק לאחד מאלה - (תקנה 14(ב)2)(ב):

- לימודי נהיגה בבית ספר לנהיגה.
- השכרת רכב בידי מי שהעסק שלהם הוא השכרת רכב.
- הסעת נוסעים במהלך העסק, בידי מי שהעסק שלהם הוא הסעת נוסעים.
- סוירים וסיולי שטח בידי מי שהעסק שלהם הוא ארגון סוירים.
- ג'יפ המועסק דרך קבע בתנאי שדה או בחצרי מפעל.

5. נסיעה ברכב פרטי – ג'יפ

בנוסף הקודם כאשר נעשתה נסיעה ברכב פרטי מסוג ג'יפ מהבית לשדה וחזרה, נאמר, כי הרכב נחשב כאילו "הועסק בקביעות בתנאי שדה". המשמעות היא, כי כביכול מס תשומות הקשור לנסיעות מהבית לשדה ובחזרה באמצעות הג'יפ, מותר בניכוי.

לעניין זה חשוב להבהיר:

- תקנה 1(1)1(ב) לתקנות מס ערך מוסף התשל"ו- 1976, הקובעת אימתי יראו כשימוש לצורך עצמי גם שימוש לצרכי העסק ברכב פרטי, מחריגה מהגדרת רכב פרטי רכב מסוג ג'יפ המועסק דרך קבע בתנאי שדה או בחצרי העסק או המפעל.
- יובהר כי אין לראות באמצעות ג'יפ, מהבית לשדה וחזרה כאילו "מועסק בתמידות בתנאי שדה" כמשמעות הביטוי בתקנה.
- ככל ויהיה שימוש בג'יפ גם לצורכי נסיעה מהבית לשדה ובחזרה, אין לראות בו כ"מועסק בקביעות בתנאי שדה". הג'יפ יחשב לרכב פרטי ומס התשומות בשל רכישתו יהיה אסור בניכוי.

6. עסקאות ליסינג

- יובהר, כי ככלל רכב שנרכש במסגרת עסקת ליסינג מימוני או תפעולי, מס התשומות הכלול בחשבונית המס שהוצאה לחוכר אסור בניכוי, אלא במקרים החריגים המנויים בתקנה 14(ב)2) לתקנות.
- מכירת רכב (לאחר מימוש אפשרות הרכישה) על ידי החוכרים, הרשומים כעוסקים, שיכזו את מס התשומות הכלול בחשבוניות המס שהוצאו להם על ידי חברת הליסינג עבור התשלומים החודשיים - תחויב במס בהתאם להוראות סעיף 31(4) לחוק מס ערך מוסף.

לתשומת ליבכם: מס התשומות שהוטל על עוסקים עבור הוצאות שוטפות הקשורות לשימוש ברכב הפרטי או המסחרי, יהיה מותר בניכוי כבהתאם להוראות - תקנה 18 לתקנות בשיעור יחסי, שהוא כיחס השימוש העסקי לכלל השימוש.

7. רכב בשימוש שלא לצורכי עסק

רכב שהיה בשימוש שלא לצורכי עסק - שימוש בלתי מסוים, ינהגו בו לפי הכללים הבאים:

- קבעו המנהלים את השימוש היחסי שלא לצורכי עסק - קביעתם תיחשב כשומה וינהגו על פיה כל עוד לא נקבע אחרת.
- לא קבעו המנהלים את החלק היחסי, ועיקר השימוש בנכס או השירות הוא לצורכי עסק, יכולים העוסקים לנכות שני שלישים ממס התשומות.
- לא קבעו המנהלים את החלק היחסי, ועיקר השימוש בנכס או בשירות הוא שלא לצורכי עסק, יכולים העוסקים לנכות רבע ממס התשומות.

8. ניכוי מס תשומות עבור רכישה או יבוא של אופנוע

- קטגועים ואופנועים אינם נחשבים כ"רכב פרטי", כמצוין בתקנה 1 ולכן לא יחול עבורם מה שצוין בפרקים למעלה (מי זכאי לניכוי מס תשומות, איסור ניכוי מס תשומות, עסקאות ליסינג).
- יחד עם זאת, בהתחשב באופי השימוש המעורב באופנועים וקטגועים, יש להחיל עבור רכישתם (כולל יבואם או השכרתם) את הוראות תקנה 18, כפי שצוין בפרק "עסקאות ליסינג".
- שימוש באופנוע שאינו ניתן לשיוך מסוים, יזכה את העוסקים בניכוי מס באופן יחסי. כשעיקר השימוש הוא לצורכי העסק (למשל שליחויות או פעולות אחרות), יתאפשר ניכוי 2/3 ממס התשומות.ביתר המקרים יתאפשר ניכוי של 25% ממס התשומות.
- במקביל, מכירת האופנוע בעתיד על ידי העוסקים, תחויב במס באופן יחסי למס התשומות שנוכה, כאמור בסעיף 31 (4) לחוק.

השכרת רכב פרטי

הגדרת "מכר" שבסעיף 1 לחוק, כוללת בין היתר, גם השכרה. לכן כל האמור לעיל, יחול גם על עוסקים השוכרים רכב פרטי.